

ლიტერატურული გაზეთი

№13 (341) 7 - 20 ივლისი 2023

გამოდის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

ლელა სამნიაშვილი

თოვა

ის კოცნასავით დნება ლოყაზე,
ნაკვალევსაც კი არ გიტოვებს მისი ნაჭდევი,
თუმცა სახურავს ჩამოზნიქავს სიმძიმისაგან.

თუ ენის წვეტზე დაგეცემა, გემო არა აქვს
და მაინც მისი კარამელით ივსება ხორხი,
ზაფხულში არცერთ სანაყინეს რომ არ უნახავს.

თვლისხამხამში თუ გახშირდა, თუ ჩამობარდნა,
იქნება ტკბილი დასასრულიც წარმოიდგინო,
მაგრამ არ არის დასასრული — არასდროს — ტკბილი —

მარილი ხდება სანუკვარი, მანქანები გზას მიიკვლევენ
ნამქერში, მათი ფარებიდან უმწეოდ ჟონავს
შუქი, რომელიც მზერას კიდევ უფრო ამოკლებს.

ძველ გზას იკვალავს მთის ფერდობზეც უმანკო მკვლელი —
ისევ მუშაობს უზუსტესად სამყაროს ხრახნი —
ფიფქებმა ბასრი კბილანებით ააწყვეს ზვავი.

IV

პაატა ნაცვლიშვილი

ჟორჟეტა

დოკუმენტური რომანის ჩანაფიქრი
ხუთ წიგნად

თუ ვინმეზე ითქმის, გამორჩეული ევროპელი
ქალი იყო, სწორედ ის იყო ასეთი. ქართველი
მამისა და ამერიკელი დედის უმცროსი ქალიშვი-
ლის სახელი და ცხოვრება, მწერლის გამოგონილს
რომ ჰგავს, დიდხანს იღუმალების ბურუსით იყო
მოცული.

1903 წლის 8 იანვარს დაიბადა შორაპნის მაზრის
სოფელ ყვირილაში, 1981 წელს გარდაიცვალა თა-
ვის მამულში შოტლანდიაში და იქვეა დაკრძალუ-
ლი. 18 წლისა იყო, როცა ემიგრაციაში აღმოჩნდა.
ერთხანს კონსტანტინოპოლში ცხოვრობდა და
სწავლობდა. პარიზში დაინერა ჯვარი გიორგი ნი-
კოლაძეზე. მასთან ერთად ველოსიპედით მოიარა
ევროპა, მონაწილეობდა ალპინისტურ ექსპედი-
ციებში, იყო „შევარდენის“ წევრი, ბავშვობიდან
კარგად იფლავდა ცხენზე, კარგად ატარებდა მანქანას.
სორბონის უნივერსიტეტის სტუდენტი მშვენივრად
წერდა ქართულად, ინგლისურად, ფრანგულად თუ
რუსულად. პირადად იცნობდა კიპლინგსა და
ჯოისს, ესპანეთისა თუ რუმინეთის მეფეებს.

გაიცანით:

დიდი დეკანოზის შვილიშვილი, ნიკო ნიკოლაძის
რძალი, თბილისის უნივერსიტეტის პირველი პრო-
ფესორების შვილი და ცოლი — ჟორჟეტა ლამბა-
შიძე.

VI-VII

ნინი ელიაშვილი

მორჩა შეიცვალა გეგმა
ზღვების დიდი ქალაქების
თვითონ დიდმა ქალაქებმაც
დიდი ახსნა-განმარტებით

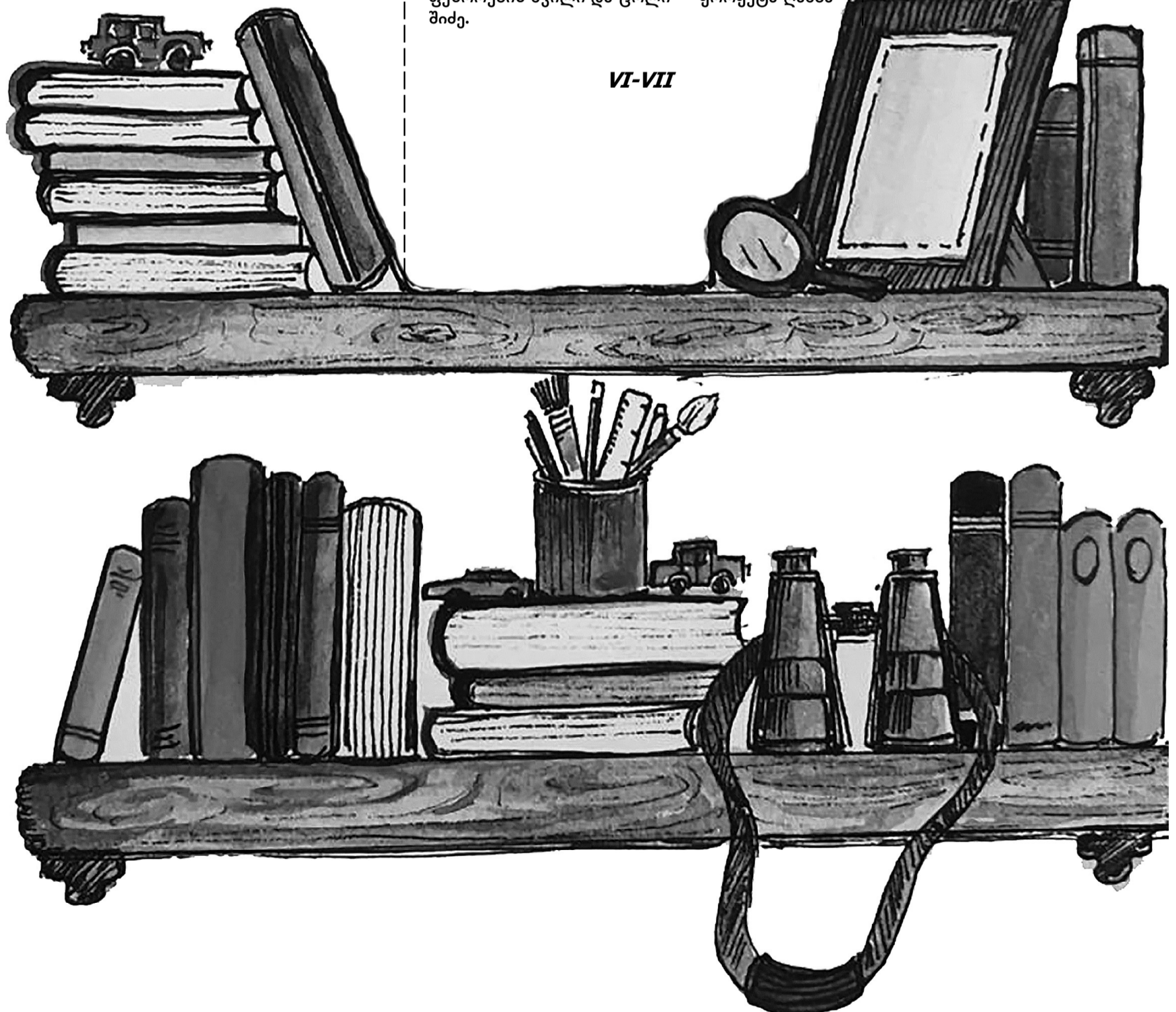
მიუარეს ახლა ნაყოფს
შევეციტინებ კენწეროზე
მინდა ყველგან დაგინახო
და ბოლო წუთს გენოდე

ახლა მინდა სახლში ვიჯდე
შორს კი ციმციმებდეს რიო
ალარასდროს არ გავვიფდე
ალარასდროს ავეურიო

ბოლო სიტყვა მერგებოდეს
როგორც ბოლო ჭიქა ღვინო
მისთვის რომ ვერ გემეგობრე
ახლა გული არ მატკინო

დროს მონახვას უპირებენ
მელიმება პლედებიანს
რადგან თურმე სურვილებიც
მშობლებივით ბერდებიან

VIII-IX

ლელა სამნიაშვილი

მეხსიერება

მხოლოდ ერთი დღის ამბავია მთელი ცხოვრება, მხოლოდ დილიდან დაღამებამდე ხდება — რაც ხდება. ყველა სხვა დღეში სხვა ილვიძებს — დაცხრილული მესხიერებით, რომლიდანაც უკვე გაჟონა წინა დღეების შუქმაც და ბინდმაც, გავლილია წინა სიკვდილი და ახალი დაბადებაც — გადატანილი და სულ ამაოდ ვხელთ და ვქრნავთ, ვცდილობთ, წყალი არ გაატაროს, არც ძვირფასი სახეები და სახელები, არც ძველი გზები, მისამართები. ის მხოლოდ ამ დღის გრაფიკებით ამოვსებულია და მხოლოდ ამ დღის საათია, რომლის ისრებიც თავის გზაზე მიგვერეკება. და რა აღარ გამოვიგონეთ, რომ გავნელოთ, გავაფართოვოთ ეს მყიფე და ვინრო ნაჭუჭი, რომ წინაპრების აკლდამად იქცეს და მომავლის ხომალდებდაც. ჩვენი ლურსმნულით, ჩვენი მხედრულით, მხატვრობით და ფოტოგრაფიით, ამოვავსეთ მისი ყველა კუთხე-კუნჭული და მტვერსაც ვწმენდთ ისტერიულად და ერთმანეთს ვუტოვებთ სიტყვებს — სასიყვარულო ბარათებდაც, ისტორიის სქელ ტომებდაც, გზამკვლევებდაც — წარსულისაკენ, რომ არაფერი არ დაგვაგინყდეს და გვახსოვდეს ზუსტად ისე, როგორც თვითონ ვისურვებდით, როდესაც ვწერდით.

და იზრდება ლაბირინთი და მოკლდება მზერა — მზის ბირთვს რომ მივანვდინოთ.

თავს ვინ დადებს, რომ ზუსტად ახსოვს გუშინდელი წყურვილი ან შიმშილი, თუკი უკვე მოიკლა და დღევანდელმა წყურვილმა და შიმშილმაც უკვე გამოაღვიძა.

არც ისეთი ხანგრძლივია მესხიერება, ისინი ვიყოთ, თავს რომ ვასაღებთ.

ჰომეროსი, ადრიანა რიჩი, დედაჩემი

როცა ფსკერისკენ ჩაიშალა ყველა ხომალდი და ჩაიმსხვრა ყველა გემის გულის ფიცარი და სხვა გემები და მწყემსა ქარმა ზღვებში, რომელშიც ძველი წყლების წვეთიც არ დარჩა და არც ფარფლი ძველი თევზების, ისევე მღეროდა ბრმა მოხუცი თავის ყმანვილურ სიმღერას მასზე, რაც აღარ იყო და ნიჟარების თეთრ ყურებში საგულდაგულოდ აგუბებდა გმირების ამბავს და ფურცლებზე დაცურავდნენ ხომალდები სიტყვების ქარით გზადლოცვილი და ოდისეას იზეპირებდა მისივე ხმით მეოცნებე ყველა ჭაბუკი.

როცა დარბაზში ლექსს კითხულობდა ქალი, რომელმაც პოეზიად აქცია ყველა ტკივილი, ვნება, შეყვარებული, გაისმოდა მისი ხმა ტკბილი და გულუხვი — მატრიარქის კენკრით სავსე კალთასავით ტომის ფეხრით იბერტყებოდა.

სტუდენტების გრძელი მწკრივი გადაშლილი წიგნებით ხელში მიიწვედა მისი დამტკნარი ხელებისკენ და ხედავდნენ ზედ გადაწერილ ავტოგრაფებს დღეების, წლების და უკვირდათ, როგორ შერჩა ხმა — ასეთი წკრიალა, სალი.

როცა დედაჩემს ვურეკავდი ქალაქების გადასწვრივ, სადღაც, წლების მიღმა და ახლაც ისევე — მისი ხმა ისმის ბავშვობიდან და ვერ ვხედავ მის ვერცერთ ნაოჭს და ვერც ჩემსას და მთელი ჩემი დრო იკრიბება ნაცნობ ტემბრში, ნაცნობ ბგერაში და წამით მჯერა — ერთად არის ყველა დრო და ყველა ადგილი და სიმართლეც გამოერევა ამდენ ყალბში, გამოგონილში;

სიმართლეა — ხმა ძველდება ყველაზე გვიან.

ლია

ნაიღეს ტვინი მილიარდებმა — ვინ სად ჩაჩურთოს მილიარდები, ვიდრე დღეები გვინიავდება, კილომეტრები და იარდები იტკუპუნება და ვერსაით მიდის და შერჩენია საცობს იოლად გაბრიყვებული — ვერსალის გიდის მონაცოლებით — კაცობრიობა — გადაჭიმული — თავზე — ჭაღებით — რომ არ თავდება ელვარე ბროლი და პორტრეტებში გადასახლებით დღემდე არავინ იღლება. მგონი ედემის კარიც ფრიალებს ღია და ვისაც უნდა — შევა, გამოვა, რადგანაც ბოლოს დარაჯებს ღლიან მიგრანტები. და შესალამოვდა — ისევე არსაით. მიწად კი არა, ვარსკვლავების მტვრად იქცევა ყველა. და ხსნაც ეს არის — რადგან ღიაა შენდობის კარი და ყველა შევა.

კუნძული

ჩვენ ეს სამყარო არ გავიყვანს სამშვიდობოსკენ. სამშვიდობოზე არაფერი არც კი სმენია. და უდარდელი ნაპირისკენ საშვი რომც გვექონდეს, უდარდლობის ნაპირებზე რა დაგვრჩენია.

იქ ალბათ არის საზარელი, ტკბილი სიჩუმე, არარსებობას გალავანად რომ მიუჩენენ, მიიღებს მხოლოდ ჩაძირულ წავს, დაშლილ კიდობანს, რადგან არყოფნის კუნძულია, სამშვიდობოა.

ნახე, ვარსკვლავი მოწყდა ღამეს. იქნებ — პლანეტა — წელითა და მინით მოხუცილი, მზით გამოცხვარი, ჩვენ კი ჩაუთქვით სურვილები ისევე ღამიდან — მკვდარ ვარსკვლავებსაც — ჩვენს სურვილებს ვკიდებთ ცოცხლები.

ჩვენ ეს სამყარო არ გავიყვანს სამშვიდობოსკენ, არ დაგვახვედრებს მყუდრო ვილებს, პალმებს, აუზებს, უდარდლობის ნაპირისკენ საშვი რომც გვექონდეს, წყურვილისაგან გამლამდება ყველა საუზმე.

თავისუფლება

წყალსა და მიწას ცის თავშალი უფრიალებთ, ზღვის საზღვრები არასოდეს ნებდებიან ერთ ზოლს, ტყეები მინისქვეშეთშიც ტყეებს შლიან ფეხვის ტოტებით — თავისუფლება სამყაროში ყველაფერზე ბუნებრივია, ადამიანი კი იშენებს სახლსა და ჯებირს, ვიდრე იქცევა ეს შენება

კლავსტროფობიურ სივინროვედ, ჩაჟანგებულ სისტემის ჩარხად. და აი, მაშინ იქცევიან ქუჩები მდინარეებად — ნვეთ-ნვეთობით გროვდება წყალი — ხალხის პატარა ნაკადები — სათითაო ადამიანად, წყვილებად — თითებგადაჯაჭვულად, მამის კისერზე წამოსკუპებულ ბავშვებად დრომებს ჯადოსნური ჯოხებივით რომ იქნევენ (თითქოს უჩინარ ბზარებს კურნავს მათი შეხება), იკრიბებიან ერთად და ქუჩას უჩნდება ტალღა, მანქანების გრუხუნს რომ არ გავს არც ხაკისფერი უნიფორმების სამხედრო ალღუმს (სინქრონულად რომ ყვინთავენ ბრძანებებში). ის მკვრივია და მტვრევადი და ფერადი. ის ლელავს, ლელავს. მე შენ ისინი — იკრიბება ერთ სიმღერად თუ გინდა, ერად, თუ ქვეყნად, თუნდ სული დაარქვი. არცერთ სასახლეს,

ციხესიმაგრეს არ აქვს კარი და გალავანი ისე მაღალი, არ წალეკოს ამ მდინარემ. სჯობს გზა არავინ გადაუკეტოს. ეს ნაკადია, რაც დროს ავსებს და დროდადრო უცვლის კალაპოტს ქალაქებს, ქვეყნებს, ისტორიას, თვითონ დროის არქაულ წარღვნას, ყველაფერი თან რომ მიაქვს, რაც გზაზე ხვდება — მუშტი, დროები, ყვავილები, სხეულები, თავისი თავი, რომ არასდროს იქცეს მორევად, რომ ყოველთვის გააღწიოს მომავლისაკენ.

დეკემბერი

ყველაზე უფრო ცივისხლიან დღეებშიც კი რალაც ანთია — მზე ან ნათურა ან ყვავილი ან სანთებელი. ეს დეკემბერა დღესაც რა საღსალამათია — გამოაქვს მნიფე ჟოლოსფერი.

და ჩვენ კი — ყველა — პირით — ზამთრისკენ. ეს ზამთარი — გვერდს რომ ვერ ვუვლით — დეკემბერასთვის ზაფხულია — პარალელური. ნეტა ჩვენც ვიყოთ მოელვარე დეკემბერები — უსისხლდენებოდ იხსნებოდეს ფურცლის ვენები. მაგრამ რომ ვერ ვართ, ნაცრისფერში რას არ ავურევთ — მინით, პლასტმასით ვრთავთ და ვარქმევთ დღესასწაულებს — გრძელ ღამეებში, კალენდრებზე დათვლილ დღეებში უგზოუკვალოდ კაშკაშებენ ნაძვისხეები.

ჩვენი ბრძოლა

ისევე ბრუნდება გაზაფხული და შეგვახსენებს — მერქნიან ხეზე სქელკანაა ადამიანი.

არაფერია ჩვენში — მზემ რომ გამოიტანოს გარეთ — საერთო დღესასწაულად.

ყოველი კვირტი და ყვავილი შეხსენებაა, რომ უნაყოფო არსებები ვართ

და გონებაში გამოკეტილ ილუზიებს ვქრნავთ ახალ იარაღად — ძველზე უფრო მომაკვდინებლად.

მზად ვართ სიტყვა მეგობარსაც აუფურათ პირი, თუ არ იქცა თანამებრძოლად.

და მაინ კამფი კვლავ თუხთუხებს სხეულებში ძველისძველ კუპრად — უხსოვარმა დრაკონებმა რომ ჩავგანთხიეს.

ბუნება კი ამაოდ ცდილობს თვალებისკენ გამოგვინოდოს ხეები — გრძელი ზამთრებიდან ასე საღად გამოღწეული.

ერთი მიწა და ერთი მზეა მათი სამშობლო. იგივე მიწა, იგივე მზე — ვერაფრით რომ ვერ ამოვჭამეთ.

დაქვეითებული სიყვარულის პირველი სიმპტომი სკოლაშივე აღმოაჩნდა. მაშინვე ვერაფრით ავყევი თანატოლებს. ვერც მათ სიცილს, ვერც სითბოს, ვერც ბუნებრიობას (ძალიან უხერხულად კი ვცდილობდი).

მახსოვს, ერთხელ, რა გამალებით მიცემდა გული, მანამ ჩემი ჯერი დადგებოდა. როგორ ვემზადებოდი ყველასთვის იოლი სიტყვის წარმოსათქმელად.
— „დედიკო“, კრებას ვერ დაესწრება —

ვთქვი და ამოვაცოლე მთელი ჩემი თავგანწირვა. ვთქვი და ატეხეს ბავშვებმა ხარხარი. ყინულივით მხვდებოდა თითოეულის ხმა, ყურებში, თვალბუმბო, ტვინში და რახან ფანჯრიდან გადახტომისაც შემრცხვა, მაშინვე გადავაკეთე სიტყვა „დედა“.

ეს იყო დაქვეითებული სიყვარულის პირველი გამოვლინება. რალაც სჭირდა მას ისეთი, არაორგანული და შეუთავსებელი მსგავსი, ვერაფრით რომ ვერ შეერია ჩემს მეტყველებას და აგებულებას.

*
თან ვიზრდებოდი და თან იძულებით ვსწავლობდი სიყვარულს. თავზე კი როზგით მადგა ნერვიული მასწავლებელი, რომლის ერთადერთ შვებას ჩემი შეცდომები და უუნარობა წარმოადგენდა. ისიც ხშირად იცინოდა, ნელ-ნელა დავკარგე რამის გადაკეთების სურვილი. და სულ უფრო მეტად და მეტად ვინეოდი ფანჯრისკენ.

*
როცა აღარც არაფერი გვაშორებდა მე და ფანჯარას, უცხო ჩიტებივით მოფრინდნენ სიტყვები და მოძრაობები. ცეკვით აიკლეს მთელი ჩემი აგებულება. აანოკეს. ხეს დავემსგავსე თოვლით დაფარულს, კარალიოკებს რომ ანათებს ღამით.

*
პირველად შევხაროდი ჩემს მსხმოიარებას და ეს სიხარული იყო სიტყვა „დედიკოც“, სიტყვა „გადავრჩიც“, სიტყვა „მიყვარს“.

ეს სიხარული იყო, ბოლო ჩამონყვეტილ ნაყოფამდე, უკანასკნელამდე, როგორც სიკვდილის წინა „მოხედება“.

იმ ქალაქად და თუ გიგრძენია თავი, საბეჭდ მანქანაში რომ ჩადეს,

კარგად რომ გაასწორეს, მოარგეს და შეუდგნენ კაკუნს... მოზომილი მანძილით,

კიდიდან კიდემდე, ზევიდან ქვემოთ, განევით და გამოწვეით. რწყევა თუ გიგრძენია შეხებით?

ყურებში, ტვინში... ასოების, სიტყვების ხმისგან? მინერილი მინებებული განაჩენისგან

თუ გიგრძენია დანებება?

დღეს ჩემი მღვდელი ალაველენს წირვას. ის ხელებს იბანს „ქერუბიმთა“-ს გალობის ხმაში. მე ხატებს ვგავარ, ცრემლი მომდის შაბამინისა და იკურნება ჩემი ტანი ცივი შეწამვლით.

დღეს ჩემი მღვდელი ალაველენს წირვას. სეფისკვერს ნიშნავს ყველაზე საღს და ჩვილივით ჯანმრთელს. ნიაგზე თხელიც ვუნახივარ (ახლა რა მიშავს), ნიაგზე ახლოს ვუნახივარ ღმერთკაცის ჯვარცმებს.

ახლა რა მინდა?! ჩემი ყვაი უკვე ხეზეა.

ხე ხელებს იბანს და გალობა ისმის კაკლების. ლაქებად მრჩება ლურჯი ცრემლი შაბამინისა და თითქოს რამე მაინც მქონდეს, ისე მაკლებენ.

ცინკით მოჭედულ კუბოს გავდა ზამთრის ის ღამე, როცა სახეზეც არ გადამხადე.

მინის კაცივით მედევი თავზე სამუშაო იარაღებით. მათი ელვარე ბასრი ენები ლოკავდნენ ჩემი ყინულის მუცელს.

გარეთ კი, ზამთარს ცინკი ეძინა. წვალობდა ჩიტი ხუფის საფართან. თავის ხაზივით მსუბუქი ფრთებით თავის ხაზივით სუნთქვას ღაფავდა.

ბალადა სორბალზე სვანეთის უბანი. ნამდვილი ამბავი, 1989 წელი

1.
როცა ხსოვნაში მიიღევა ახალბედა დაცემა, დამბლა... (ახალი მუდამ დამყოლია), მინისძვრასავით ირყევიან ძველი ქანები და ორი თავი ორი მთასავით ერთიმეორეს ეხეთქება და იქვე მყლაპავს.

დამბლა სულ ბნელა. უფრო სწორად, უნდა ბნელოდეს, მაგრამ ისეთი სინათლეა, რომ არ ანათებს. უბრალოდ, გაძლევს საშუალებას, რაც ისედაც ჩანს, ვერსად გაექცე.

2.
რკინიგზის ეზოს, რკინიგზის სახლის რკინიგზის ბავშვი, დიდი პირით და დიდი თვალებით ველოდები, რკინიან მუცლებს როდის დახსნიან დიდი კაცები, რომ ვაგონების ჭერამდე ხორბლით გავივსო რკინის სიცარიელე.

ჩემი მუცელი, როგორც სხვების, ცარიელია და დევებივით ვადგავართ ყანებს, დედამინის ყველა ყანას, ჩვენი სახლის წინ ლიანდაგზე, რელსზე ამოსულს. ცხრა თავის გარდა გვინდა, გვქონდეს ხელიც ამდენი, ტანიც ამდენი, რომ მოვასწოროთ ბევრის შეტანა.

3.
სახლი, რომელიც ააშენეს ხელით ტყვეებმა და ცარიელი იძულება ჩააბეტონეს. ახლა სითბოა, შპალის სუნი, უკვე ხორბლითაც სავსეა ყველა ქვაბი, თასი, ყველა ბიძონი და რალა დაგვრჩა, შეგვიძლია, შენც კი გინამოთ, იმაზე უკეთ, ვიდრე გვწამდი, ვიდრე გვმელოდი.

4.
პურებს კი არა, პურის ყანებს ვაცხოზობდით, ვჭამდით. ძლომის სილაღემ დაივანა, თითქოს ჩვენც დაგვხსნეს ვაგონებივით. ჩამოვცალეთ ჯავრის მაზუთი და არც ვერჩოდით შემოსულ ვირთხებს და თავგებს, გავსებულს ჭერში, საწოლებზე, შპალებზე, თეფშში... (შპალები პირქვე ტყვეებივით) ჩვენ კი დავსუქდით.

ისე დავსუქდით, რომ მსუქანი ვარ იმის მერე. ამ ხორბლის მარცვლებს გაეზარდათ კუდიც, კბილებიც. ნლებს ღეჭვაში გამომდებენ ხან პირში კლანჭებს, მარადიული ზიზლით ვუცდი, ვებლაუჭები ცის ყველა გახსნას — საკეისროს სქელი მუცლისას, რომ ამომაჭრან, ამომაძრონ, ამომაცალონ ის ზიზლის გემო საბოლოო გამოფუღვრისა, იმ ზიზლის მუცელს, საბოლოოდ რომ არ გადაყვე.

5.
ჩემთან ვინც მოდის, ისე ვხედავ, თითქოს ჰაერში ჩიტების გუნდი გამოეხატა ბამბის მარხილში. თითქოს მოჭქონდეთ სიმღერები შაქრის, ვანილის... ის ჩემი კერა მინისძვრების, შავი ქარიშხლით მათთვის იმდენჯერ ჩავიგუბე, ვჩქმალე, ვანელე... ჩემთან ვინც მოდის, არცერთია ჩემთან მოსული.

6.
ვუზივარ ახლაც ბედისწერის რკინის ვაგონებს, ვმიშობ, ჩიტები, გამომბული გუნდებად მარხილს — გამოვიგონე.

ნინი ელიაშვილი

ნახვედი ყველა პასუხის ნაცვლად
ნასვლა არჩიე სწორედ ამიტომ
ფიქრობ ახლა რომ არცერთმა კაცმა
უსადირკველოდ და უკრამიტოდ

არ უნდა ზილოს თავის ოცნება
ორმოში მყოფმაც უნდა აშენოს
და იმ ორმოდან რომ ამოძვრება
თავის თავიც გადაარჩინოს

და ისიც ვისაც მერე გაუყოფს
რაც ნახეს მისმა ძვლებმა თვალებმა
მაგრამ ამ მზიან დღეებს რა ვუყო
რა პოეზია რის უკვდავება

ახლაც არ ვიცი რომელი ქარი
ნამიღებს ან კი ამ ერთი დღიდან
რა დავიტოვო როდესაც გარეთ
ვერაფერს ვერ ვგრძნობ რომ რამედ ღირდეს

შენ ცნობდი ჩემს გულს თითქოსდა ცნობდი
თითქოს მეც მალე დავიჯერებდი
რომ ჩემს ღვთაებრივ და წმინდა ცოდვებს
ცამდე კი არა ლამის ჭერამდეც

ველარ მისდევ და გაჩნდა შიში
რომ შენც რომ სხვაც და რომ ყოველივე
კი არ მჭირდება მხოლოდ ხელს მიშლის
რომ დავიჯერო ისევ ჩემივე

გამოგონილი ღმერთის და შენც გთხოვ
სხვასაც ვთხოვ ვინც კი ვნახე მეგობრად
არასდროს მითხრა რაც უნდა გეთქვა
თუკი რაიმე გაუგებრობამ

ვერ გათქმევიანა მის დროზე ახლა
ნურაფერს მეტყვით ყველა სიტყვას აქვს
თავისი დრო და ადგილი ნახავ
თუკი ბოლომდე მოჰგავს მისაყვანს

რაიმე საქმე ფუჭად გაგაცდენს
სხვა დროში ადგილს ვერ მოუძებნი
ხომ არის ზოგი ლოთი ძმაკაცი
შენ რომ გიყვარს და სხვები უძლებენ

ასეა გულიც უძლებ და სხვები
თითქოს ცდილობენ და იყვარებენ
ვოცნებობ თოვლზე და მახსოვს ქვებიც
ფიქრობ მერცხლებზე მახსოვს ყვავებიც

თუმც ვიცი ბოლო ნაბიჯის რისკიც
სასწორზე მაინც დავედები ყოველს
მე ისევ ის ვარ ვინც არაფრისკენ
არ მოდიოდა უბრალოდ მოველ

ის ბავშვი წვიმებს ანახებდა
ბრჭყვიალა წვიმებს
და მე ვინეჭი ბალახებთან
საშინლად მძიმე

საშინლად მძიმე ტკივილებით გეფიცები
და ბალახიც კი ველარაფერს მიყურებდა
მეჩვენებოდა მოკლულები ოფიცრები
მელვიძებოდა ოქროსთმიანი ბიჭუნებთან

და გამველები რალაცეებს მასწავლიდნენ
ვერ დაიტია ბოლოს ტვირთი სატევარმა
რომ კი არ მოგკლან სულ უბრალოდ არ წავიდნენ
თურმე საჭირო მთელი ძვლების დამტვრევას

მერე გნახავენ თეთრ სარკმელში სიგარეტით
მერე გნახავენ თეთრს უფრო თეთრ ხალათიანს
მე ვკვდებოდი და ბოლო სიტყვას გიბარებდი
ხალხი ყველაზე დიდ ჯალათზე ჯალათია

არ დამიჯერე შენ ცოცხალი და მე მკვდარი
ვერ მიხვდებოდი ვიყვარებდი ადამიანს
რადგან გეგონა ყველაფერი დავამთავრე
რომ ჩემი გვამი შენი ბოლო ნადავლია

მე კი ვინეჭი ბალახებთან შენ ცასავით
აუტანელი სინათლით და სიბნელითაც
ადამიანთან რომც გადადნე ვერ ასწავლი
ხოხვით მისული სიცოცხლემდე მირბენილთან

ხორცი შეისხი სიყვარული ხორცი რომელიც
მინდოდა ისე დამეტოვა არც გამეცანი
ზურგიდანვე ვგრძნობ კარში გასულს როგორ მომელი
და ჩვენს სახლს ვტოვებ დანგრეულ სახლს სასახლესავით

აყვავიდი ჩემო სიყვარული იმ ყვავილივით
რომელიც მხოლოდ ჩემს საფლავთან წარმომედგინა

ჩემი. შენი. სხვისი.

არის დიდი მდინარე
ეს მდინარე ისეთი ბნელია და ცივი
შიგ ჩამსვლელი ვინ არი
ან ჩვენ შორის ვინ არი უფრო დავარცხნილი
უფრო სიმპატიური უფრო თეთრი პერანგით
და ძვირფასი თვლებით
მივალთ ვეძებთ ვერ ვაგნებთ
ვივინყებთ და ვთვრებთ

დაღვრემილი მიჩვენებ შენსას. ჩემსას. სხვისას.
და საღამო მთავრდება
და შინისკენ ორივე ფრთებს რომ გამოვიხსამთ
გზაში ფეიერვერკის მჭახე ხმები ისმის
სახლში სხედან ყველანი
ჩემიც. შენიც. სხვისიც.

დავემსგავსეთ უფროსებს —
სადაც ვსურვართ იქ ვართ
გაგვცემს ბოლო კურცხალი
როგორც ბოლო ჭიქა

ბევრჯერ უნდა შევხედოთ ალბათ ნაცნობ ქვაფენილს
რომ მივაგნოთ სასწრაფოდ სასახლეს და ქოხსაც
როგორ დაგვაინყდება გენიოსს და აფერისტს
წიგნი დამარცხებამდე კონკურსიდან მოვხსნათ

რამდენადაც სასეა
ისე ცარიელია ბოთლიცა და ჯიბეც
ვდგავარ ტროტუარზე და
წარმოვიდგენ ჩემ თავზე ჩამოვარდნილ შიფერს

არარსებულ ძახილზეც ვიხედები ხშირად
არარსებულ მეგობარს უნაყოფო ტონით
მოუუკითხავ ღიმილით მშობელსაც და შვილსაც
მერე არარსებული ბილიკებით ვტოვებ

გზა სულ ერთნაირია და
ორივე თვალეში დაგროვებულ ღრუბლებს
ნაცნობ სადარბაზოსთან ნაცნობ ძაღლებს ვჩუქნით
ჩასაყარდნად არ გვეყოფნის აღარცერთი გუბე
ჩასაქრობად არ გვეყოფნის აღარცერთი შუქი

ხელში გაუხარელი და გამხმარი მცენარით
ერთ დღეს ალბათ ორივეს მშვიდად გამოგვისვრის
(ასეთია სცენარი)
ჩემიც. შენიც. სხვისიც.

ხომ გახსოვს როგორ დავიღალე სახლის მიგნებით
სახლს თავის თავი გამუდმებით სხვაგან მიყავდა
უთხარი როცა გათოვდება აღარ ვიქნები
როგორ მიყვარდა

როგორ ვებრძოდი ყოველ ღამე ჩრდილებს შემზარავს
სინამდვილეში რომ ღალატიც ისე არ მწყინდა
უთხარი თითქმის ყველაფერი რაც დამეზარა
როგორ გაბრწყინდა

რომ მთელი ჩემი სიმღერები მხოლოდ ლოცვაა
უკან ყურების უნაყოფო ჟინი ასევე
უთხარი რომ ჩემს გამარჯვებას და ხელმოცარვას
არაფერი არ განასხვავებს

როგორ მახსოვდა რჩევების თუ შეველის სიფიცხე
როდესაც ერთი სიხარული უკვე არ მყავდა
ვინც აღარ მახსოვს ვინც შევეძელი გადავივინყე
როგორ აყვავდა

საგზოდ მიმქონდა ორი დარდი უშველებელი
და ბრმები ახლა ვერცხლის წვიმას სახეს უშვერენ
რასაც მარტივად ვაღვივებდი სულის შებერვით
ველარ ვუშველე

რომ უსახელო ქვა იდგება და ქვაზე მძიმე
აღარაფერი არ იქნება ჩემთვის იმ ღამით
რომ ახლა მძინავს უგრძელესი სიზმრებით მძინავს
და რომ აქამდეც არსად ვიყავი

არ უთხრა იმ თეთრ ოცნებებზე იმ თეთრ ნატვრებზე
ის მხოლოდ ჩემი ამბავია ჩემი ბზარია
რომ ღრმადაც სურდათ შეტყუება წყალში ქალთევებს
მე არ შემეძლო უფრო ღრმად და უფრო ძალიან

არც ის ვიცოდი ვინ ვიყავი ვის მივასწავლე
გზა იქით სადაც სიცოცხლეა მაგრამ უსახო
რომ ახლა მკვდარსაც
მხოლოდ ერთი დარდი მანვალებს
რომ მოვიდეს და მე კი მკვდარმა ვერ დავუძახო

მე ვცხოვრობ ძღვენებით
და ლურჯა ცხენებით
ეს ციებცხელეობაც
სულ მალე ჩაცხრება
მე ვზივარ ჩუმი და
თუ გინდა ნუ მიტანი
ხომ იცი თუ მინდა
აღდგომად ვაჩვენებ მწარე დანარცხებას

მე აღარც ვფრთხილობდი
და ბოლო ხილვამდე
თავი რომ მივადე
იმ დილით მოაჯირს
ვერ მიხვდი რა მჭირდა
ან ასე ღრმა ჭიდან
ცა რად ამომაჭრეს

რა იყო ქვების და ლოდების მეტი ან
სიგიჟე ჩემ შიგნით რად არ დაეტია

მე რატომ მელოდა ამდენი დაცემა
რატომ ვერ შევეძელი ან თავის დაძვრენა

მეკრიფა მექსოვა მეყიდა მეშოვა
რომ დამვიწყებოდა სულს იქით ლეში ვარ
რომ თურმე ტკივილი თვით სიმალლეშია
და მუდამ განათლავენ გიჟად და შემლილად

მე ვცხოვრობ ძღვენებით
მე ძღვენებს მიძღვნიან
თითქოს სულ იგივე წყეული რიცხვია
ჩვენ კი ერთნაირი დღეების მძევლები

რა მოხდა მქონოდა ფერადი სასახლე
ფერადი კაბებით მორთული კარადა
მე მთელი ცხოვრება დავეძებ გასაღებს
და ვიცი და ვიცი სად არი არადა

მას მერე ვიცი თუ რა არის მართლა ტკივილი პირველად სხვისი ტკივილით რომ გული შეტკინა

შენთან მოვედი სიყვარულო დიდი ომიდან ახლა კი მზად ვარ მართლა ვიყო მართლა ვიბრძოლო პირველად ყოფნა ცხოვრებაში მაშინ მომინდა როდესაც მივხვდი რომ შენთვისაც უნდა ვიცხოვრო

და სიცოცხლე ახლა ჩემთვის უფრო გვირგვინი ყოველთვის შეძლებ კაცი სადმე ცივ სკამს მიაკვდე მას მერე ვიცი შევასრულო უნდა პირობა როდესაც მხარი უპირობოდ ჩემ მხარს მიაყრდენ

მე არ გავქრები სიყვარულო მე არ ვაპირებ გაქრობას ზოგჯერ მაპატიე თუკი მამხილა არყოფნამ მაშინ ვნახე ჩემი ყველა ნაპირი რაც შენ გარეშე აღარავის არ ვუნახავარ

იცი ქართანაც მიცხოვრია რომ აღარ დამრჩა ერთი ადგილიც სადაც მახვილს არ გაუვლია ყველაზე მძიმე ჭროლობა ხომ გარედან არ ჩანს სასწაულია

რომ კიდევ უცდი გამხმარ ტოტზე ჩიტის მოფრენას მოფრინდეს რამე გიგალობოს ამბავი გამცნოს ეს მოლოდინი გამომდგარა ნუთისოფელი დაღლილო კაცო

პირს ველარ უშვერ მწველ სხივებს და ჩრდილებს აგროვებ მხრებჩამოყრილი ახლა მხოლოდ ერთ ყვავილს უვლი სადმე მიუვალ ადგილებში გადასარგავად შენივე გულის

და ისე მწყობრში დგება ხოლმე უცებ ყოველი ლამის შენ თვითონ მიჰკრა თითი ჩუმად პირველ ქვას თითქოს ის ზარი. განწყვეტილი. იმ ზარს მოელი. გადმოგირეკავს

თითქოს არავის არ ესმოდა ბავშვის მუდარა გინდა მიმართო გულში იმ ბავშვს : პატარა ფიქო ნუ გეშინია ბოლოს მაინც რაც არ მომხდარა იმაზე ფიქრობ

ქალაქი აძინებს ბიჭებს ქალაქი იღვიძებს დაო ახლოა რკინის კარიბჭე ახლოა სასაფლაო

ნისლებით გაჟღენთილი ნისლებში დაკარგული საბრალო და კეთილი კარებზე აკაკუნებს

კარს იქით სიცოცხლეა კარს იქით ამინდია აუხდეს ბიჭს ოცნება იქნება ამიტომაც

ქალაქი აძინებს ბიჭებს ქალაქი იღვიძებს დაო სიკვდილი ალვიძებს ეჭვებს ქალაქი სიკვდილთან დაობს

სული დამექცა რძესავით მალე კი იტირებენ დები და ყველა ნათესავი იტირებს დებს რომ მოუუკვდები

1
რადგან ნამდვილი არ იყავი სწორედ ამიტომ გეძებდი თორემ ნამდვილების მთელი რიგია მე ახლა ვხვდები ის დუმილი უნდა გამეგო რომელიც მაშინ ვერ გამიგია

გეძებდი სწორედ იმიტომ რომ ვერ გიპოვიდი მერე ვიფიქრე ამ ძებნაზე როცა გამიშვი დღეს ყველასათვის და შენთვისაც თოვლი მოვიდა ის თოვლი ჩემი ვერ იქნება სწორედ ამისთვის

ვიღაცა ახლა ნასულ ჩიტებს ითვლის ბუხართან ვიღაცას ნახად ჩაუშლია დარდი ქერა თმის ის სიხარული შენც და ყველას რაც გაუხარდა ველარასოდეს ვერ იქნება ჩემი ვერაფრით

2
შენ მშვიდად გძინავს ვარსკვლავებზე ბზინავს გიშერი მინდა სიზმარში გაგიკვლონ გზები იეზმა გიყურებ ისე მგონია რომ შენ თუ გიშველი სუყველაფერი მეპატიება

და მათთვის თოვდეს მათი იყოს ყველა ფიფქი და ყველა შენობა ჩვენი სახლი ისეც დიდია ყველა ნასვლაზე მტკივნეული ბოლო ფიქრიდან ნასვლაა თითქოს მოუსვლელი გზებით მიდიან

შენ მშვიდად გძინავს ჯერ არ იცი რომ გიღალატებ ამისთვის მალე გაგნირავენ მალე გეტყვიან როგორ მტკიოდა როგორ ვდუმდი როგორ ვმალავდი როგორ ვკვებოდი რომ გხედავდი ასე სევდიანს

შენ მშვიდად გძინავს და გიგროვებ ზურგზე ნათურებს როგორ მინდოდა შემძლებოდა შენთვის გმირობის ჩადენა მაგრამ მე ყველაფერს ისე ვართულებ შენ მშვიდად გძინავს ახლა მაგრამ წელან ტიროდი

მაშინ მომინდა არ მქონოდა ერთი ნაგლეჯი ამბავი სადაც არ იყავი მაგრამ რას ვუზამ ო როგორ მინდა იცოდე რომ შენ კი არ გერჩი მთელი ცხოვრება ჩემ არყოფნას ვზრდი და წყალს ვუსხამ

შენ მოხველ დიდი ოცნებებით გრძელი კაბებით მოხვედი თითქოს ღმერთი იყო ამის მოსურნე მე ასე ვიცი ზოგჯერ სადღაც დავიკარგები და ეს აძინებთ ხოლმე ალბათ ჩემთან მოსულებს

შენ მოხველ თეთრი ყელითა და გიშრის საყურით მოხვედი თითქოს მოსულიყავ უნდა უთუოდ მე ხშირად ვიღებ იმას რასაც არ ვიმსახურებ ამიტომ ვცდილობ ვინმეს საქმე არ გაფურთულო

შენ მოხველ ლურჯი ყვავილებით როცა სამხილებს ვაქრობდი ჩემი წარსულიდან თვალთა ჩირაღდნებს მხოლოდ ის შერჩათ რაზეც თვალი არ გავახილე და აუხდენელ სურვილებად გაუჩინარდნენ

ერთი ძველი სავარძელი და ხის მაგიდა სიყვარული გაავრცელე მეტი არ გინდა

ყველას დიდი მონინებით დაემშვიდობე კიდობანზე შეპარულს და თვით მეკიდობნეს

ყველას უთხარ თითო ჭიქით თითო სიკეთე მერე წადი და ოთახში გამოიკეტე

სად გინყვია სიხარულიც დარდიც ღერებად ყველას მიეც მისი ნილი ბედნიერება

ხომ გახსოვს რომ ყველა იყავ ყველად დამთავრდი ახლა უნდა მოიკრიბო ძალა ზამთრამდე

მერე დიდი თოვლი მოვა დიდი ამბებით გამრავლდება ტკივილები თეთრი აბები

ამ ქაოსში ვიღას ახსოვს შენი წრიალი შენი ყოფნა სამყაროში ვინრო წრე არი

ბოლოს უნდა შეუერთდეს დაუკავშირდეს რომ არ იყავ მაშინდელი რომ ხარ მაშინდელს

მცირა და მიკვირს რომ არ თოვს ხმათა სიჩუმეს ვადარებ ცდილობ ყოფნისკენ მომმართო ეჭვებით ნაავადარი

მე უბით ნისლი მომქონდა შენ თვალნი გასაფანტავად იმაზე მეტი დრო მქონდა ვიდრე შემეძლო ატანა

და ახლა ისევ მაშინებს ისევ დამეტყო არევა ნეტავი მეთქვა მაშინვე რომ არ შემეძლო ტარება

ამ უხარისხო ნიღბების და მაინც როგორ ვატარებ ბოლოს კი შენ მოგიკვდები ეჭვებით ნაავადარი

მე
აი ის დღეა შენ რომ ბრუნდები და მე ცხოვრებით სავეს კალათის უკვე უსიტყვოდ ზიდვას ვუნდები აი ის დღეა შენ რომ ნამართვი

ბედნიერების გაყოფის გზებზე გახსოვს რამდენჯერ გვისაუბრია რომ ცხოვრებაში მეპოვნა გეზი და რომ ჩიტვით ზეცის უბიანს

მძაფრად შემეგრძნო მინის სიფიცხე არ გამეჟღინთა ცრემლით ბარათი სულ ორი გზაა ერთს ვერ ივინყებ და მეორეს კი ვერ უღალატებ

დროშები დროშები დროშები იაფად სუყველა პატრიოტს სუყველა სიაფანდს მოგვყიდეთ ცოტა ხნით და მერე მივაფლავთ

დავმალავთ როგორც კი ყიჟინი ჩაცხრება ისინი სხვებია ივარგეს არც სხვებმა მიყურებ ყოველდღე როგორ ინაცრება

თვალეები რომლებზეც არასდროს გეჯერა იცოდნენ საოცარ კადრებზე შეჩვენვა გახსოვს ჩემი მკვდარი ხელი რო გეჭირა ათასჯერ მოგიკვდა მოგიკვდა მეტჯერაც

დროშები დროშები დროშები გვინთია სადაც ჩვენ ვფითრდებით ისეც სიფითრეა რომ სადღაც ცხოვრობენ ზღაპრული მითია სადაც ცარიელი ძველი სათითვა

სულ უკან გიბრუნებთ არაფრად გვჭირდება იყოს ბლის ხეები ბლისფერი ჩიტები და ჩვენ ვიოცნებოთ იფრინონ ჩიტებმა

ჯუდი ლი

პიპის სინონიმები

მიუსაფარმა ძალღმა
ჩამოიარა ხიდზე.
დამინახა და იქვე
გაშეშდა, იგრძნო:
ლამის ქალაქის მოძრაობას
გამოთიშული,
სინონიმები ვიყავით
შიშის.

ცა, რომელმაც პირველად დაუსუჭა თვალი სინათლეს

დასრულდა დღე. ცა
ახალი მთვარით დაკავებულა
და ისე შფოთავს,
თითქოს პირველად დაუხუჭა
სინათლეს თვალი.

სიყვარული

ეს ტექსტი აუდიტორიის წინაშე მწერალთა სახლში მე-7 საერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალის ფარგლებში გამართულ დასკვნით ღონისძიებაზე წავიკითხე. ვიდრე კითხვას დავიწყებდი, მსმენელებს აუფხვნი, რომ უსათაურო ლექსის წარდგენას ვაპირებდი და მათი ჩართულობა მჭირდებოდა. ვთხოვე, ეკარნახათ ნებისმიერი სიტყვა, რაც მათთვის მნიშვნელოვანი იყო ან სპონტანურად ამოუტივტივდებოდათ გონებაში. პოეტმა ლელა კურტანიძემ შემოთავაზა სიტყვა „სიყვარული“. ჩემი პირობის მიხედვით, სადაც არ უნდა გამოქვეყნდეს ეს ტექსტი, მისი სათაური იქნება ლელა კურტანიძის მიერ გაზიარებული სიტყვა, რომელმაც მაშინ სწორედ სიყვარულის ატმოსფერო შექმნა.

რა უნდა ქნა,
თუ აღმოაჩენ,
რომ შენს სხეულს,
სასურველ სხეულს,
ფლანგებიდან
ლელქაშიანი ჭაობები შემოხვევია.
ამ ჭაობებში
ჭინკები და კუდიანები
კოცონს ანთებენ,
ხეობებში კი
ის სიზმრები დასეირნობენ,
ჯერ რომ არავის დასიზმრებია;
რა უნდა ქნა, თუ
მაგ შენს სხეულს ფლანგებიდან
ბნელი ბუჩქნარი ან ტყიანი,
არდანერილი ლექსის ტყიანი
მთა ესაზღვრება

და შენს სულამდე მისაღწევად
ყურადღებით უნდა გაჩხრიკო
ყოველი ხევი,
ყოველი ხრამი,
ბნელი ჭაობი;
რა უნდა ქნა თუ
პირი არ გერჩის,
ენა დადუმდა
და აშენებს
პირველყოფილი ადამიანის
ბიბლიოთეკას.
რა უნდა ქნა თუ შენი ჩრდილი,
წყალში ნანახი ორეული,
რეალურია,
ან შენს ხელში ფეტიშები ვნებით ბრწყინავენ,
რა უნდა ქნა, თუ ეს ყვავილი
შენი სისხლია
და ნვიშა შენი ენასავით მუდმივად სველი,
რა უნდა ქნა, თუ განდობილმა რაღაც გადმოგცა,
რაღაც ისეთი, რითიც სამყაროს მოაჯადოვებ;
ან რა უნდა ქნა, უდაბნოში თუ იბადები,
გალაგნიანი ურუქის მიღმა,
რა გზას აირჩევ,
როგორ მოძებნი მიმართულებას?
ქვიშასავით უფორმოა ყველა სიზმარი
და წყალივით მოქნილია ყველა გონება.
როგორ აძლევდი სილას ფორმებს სანაპიროზე?
რა ააშენე ბავშვობაში სუფთა ხელებით?
რაზე ფიქრობდი სულ პატარა, რაზე დარდობდი,
რომელ სურვილებს გაეკიდე, რომელ ოცნებას?
რა მოხდება, თუ აღმოაჩენ,
შენს სხეულს აკრავს:
ლელქაშიანი ჭაობები,
ტყით დაფარული მთები და ხევი —
თითოეული, სავსე, ხიფათით,
მაგრამ ერთ ნამსაც თუ დააყოვნებ,
გაცამტვერდები.

ერთხელ, მეგობარმა პოეტმა, მარი ჩხაიძემ, თავისი პოეტური ტექსტი გამომიგზავნა. ის წერდა, რომ სიყვარულისა და შიშის მოჯადოებულ წრეშია სიკვდილის შემდეგ... მე კი ვუპასუხე:

მას შემდეგ, რაც მოვკვდი
და მხოლოდ აქედან,
ამის გავლით და აქამდე,
დავიჯერე, რომ ცოცხალი ვარ.
სადღაც ვკითხულობდი,
ხე მხოლოდ ფოთოლცვენის დამატებაა,
ხოლო მთები
წვიმის შუაში გაიხსნა
და დავიბენი.

უცნაურია,
როცა მკვდარი
ასე იბნევი.

მთვარე

რომელი სურვილიდან,
ტბის რომელი სანაპიროდან,
როგორი მზისნულიდან,
რამდენი სიმღერიდან,
რამდენად უძრავიდან,
ან, იქნებ, მოძრავიდან,
რომელი ყველადაც,
თითოეულიდან,
რომელი ნათქვამიდან,
ნაგულისხმევიდან,
ალსანიშნიდან,
აღნიშნულიდან —
მოასკდა ნაპირად
გულწრფელი კონტური
ახალი მთვარის ამ
მოლურჯო ფორმებს?

დრო

დრო არ გადის ოთახიდან
ფრთხილად, ფეხაკრეფით,
არც ნაჩხუბარი შეყვარებულებით
გაიჯახუნებს ზურგსუკან კარს და
არც შუალედურს შეარჩევს რამეს,
ის ხესავით იტოტება
პარალელურ სამყაროებში,
ის ხესავით მყარად დგას, ფესვებს
ილუზიებში იზრდის, იმაგრებს,
ჩვენ კი, კაცნი ვართ,
ვცხოვრობთ და გვიყვარს
ილუზიები.

ციფრული ფლირტი

სხვანაირი სიყვარული ვიცოდით ადრე:
შეარჩევდი სატრფოს ერთ ფოტოს,
ლამაზ ჩარჩოსაც მოუძებნიდი —
მსუბუქს, პატარას,
აი ისეთს,
გულის ჯიბეში რომ ეტეოდა.
ჰოდა, დაგქონდა, დაატარებდი,
გაკვეთილსა და
გაკვეთილს შორის,
მითუმეტეს, დიდი ფანჯრისას,
კლასელებისგან მალულად და
გულისფანცქალით
ამოაძვრენდი, დახედავდი

...
და ასეთი განძის მფლობელი,
ოცნებობდი, რომ ერთხელაც,
აუცილებლად გამოუტყდებოდა.
ახლა კომპიუტერის ეკრანზე,
საქალაქდემი ვინახავ
ჩემი რჩეულის
პორტრეტულ ფოტოს
(ინტერნეტიდან ჩამოვტვირთე).
დავანკაპუნებ თაგუნაზე,
გავხსნი სურათს და
დავაკვირდები.
ზეპირად ვიცი,
რომელ ნაკვეთში რა სიტყვა დევს,
სად რომელი ფრაზა დამალა,
რაც ვერ დამალა —
რატომ არის ასეთი ცხადი,
მაგას რა უნდა,
სულ გადიდებით შევისწავლე
მთელი პორტრეტი.
მაგრამ, რად გინდა,
ვიცი, რომ მალე
ეს აღტაცება
გაციფრულდება:
ფოტოს ადრესატს გულებს დავუწერ —
სულ გულებით ავუფუმფულე
სოც.ქსელში პოსტებს,
თუ თავადაც ასე არ იზამს,
მეგობრებიდან ამოვმლი სულაც,
დავბლოკავ კიდევ
თავშესაქცევად,
საქალაქდესაც გადავისვრი
ნაგავში, ბოლოს.
მაგრამ იმ ფოტოს,
კლასელისას
(ვერასდროს რომ გავუმხილე
ეს საიდუმლო), —
ლამაზ ჩარჩოში ჩასმულსა და
ნესტით გაჟღენთილს,
დღემდე ვინახავ,
სხვეში ვინახავ
საგულდაგულოდ.

ზაზა მალულარია

სადაც სიმაღლის ლალია არე,
იქ ხშირად სტუმრობს ნისლი და ლავა...
ჭრილობას როდი აყრიან მარილს,
ჭრილობა მარილს იზიდავს თავად...

ნამიდან ნამით
ეხლება ჟამი —
უსაზღვრო შხამი
დღეებს მწუხრიანს...
მამათა მკლავებს
შვილები ხრავენ,
ბრიყვნი კი თავებს
ვირთხებს უხრიან...

ყველა ხე, ცისკენ რომელიც იწევს,
ცას მეტწილ ჭვარტლით ფარავს ვნებული
და ნაცრად ისე ერწყმება მიწას,
თითქოს არასდროს არ არსებებულა...

რაც საარაკო მხარეა სიზმრად,
ცხადს ასპარეზი ხდება ცდუნების,
იმ ტკივილს, ტრფობის ძალი რომ ისრავს,
გემოს ვერაფრით დაუნუნებენ...

...ცხოვრებას ეკლებს როდი აყრიან,
ცხოვრება ტყე-ღრეს თავად იზიდავს,
რადგან სავეალი „მოდი ნახეა“ —
ამოხეთქილი ლავად მიზნიდან...

სიზიჟა...

სიგიჟის ზღვართან მეტ-ნაკლებად თუ არ მიხვედი,
თუ უფალს თავი თავხედურად არ გაუტოლე,
თუ ვერ შეიგრძენ, ეს სამყარო როა ნილხვედრი
შენი, ვით მარტის — ქარმოსილი ნარგი უთოვლო;
თუ ზღვის სიღრმეში, ვით ნალკოტში, ვარდი არა რგე,
მშვილდის გარეშე, ზებუნებრივ არ ჰკალ ნადირი,
თუ ერთი ბრძნული, შეფარული ფანდით, არაკით,
ასიათასის გული მსწრაფლ ვერ მოინადირე;
თუ ვერ ჩაახშე შენს ფიქრებში „ურჩი“ არია
და ცათამბრჯენი ვერ აღმართე ოფლის გარეშე,
თუ ვერ იხილე, რაც სხვათათვის უჩინარია,
უფლის კვალდაკვალ ზეცა თუ ვერ მოითარეშე;
თუ შენს თვალეში არ ბოხოქრობს ალი მგუდავის
და ყოველივეს გონებაში არ აქვს სადგური,
შენი სისუსტე გაგაგიჟებს მაინც უდავოდ
და რეალობის სითვხედვე გაგანადგურებს...

...როცა უღმერთობით წყდება სიახლოვე
ღმერთთან...
და სხვა საწყისს ავლენს პანტომიმა,
როცა მამონები წყებად კრიახობენ,
რწმენის ჰორიზონტებს სრავენ ფანტომურად;
როცა ფოლიანტებს ყავლი ეწურებათ,
მწუხრი დასათამაშებთ ცისკრის რუხ გზად მსტოვრებს,
როცა ბალდახინით ნათრევე მხეცურ ვნებას
სული ნაწყემდილი სხეულს უსახსოვრებს;

როცა პატივგება ქრება წინაპართა
და ბლაგვ გონებაში ცისფერს ერწყმის მწვანე,
როცა ვედარც უწყი, შენს წინ ვინ აღმართა
კერპი ცეცხლისა, თუ ჩქერი ვერცხლისწყალის;
როცა ევფონიას მსჭვალავს მჭახე ხმები,
საზღვრავს ურწმენობა რწმენის გრძნულ ფართობს,
მაშინ მონაზონიც ქალად აღიქმება,
ვინაც ცხოველურს ჟინს უნდა შეუფარდო...

P.S.
...ნამის აღტკინება სუსხავს საუკუნეს
(ჟამი ურთულესი ამდარ იკონება),
არე „ღალ“ დინებას უსხამს ღრმა უკუნეთს
კალმის ბურთულაზე დამკვდარ სტრიქონებად...

„შენ ხარ ვენახი“

„დაიზრდებიან კიდევაცო“ — ასე ამბობენ
და ალგეთისას ადარებენ ათას ჯურის ლეკვს
და შეთაფლული ანგარების ნაზი ამბორით
ფარჩა-ატლასით რთავენ კერპებს და საჭურისებს...

„შენ ხარ ვენახი“ — ვინც გიხილა, შეგიცნო ყველამ,
შენი სურვილით შეპყრობილი ტალღაც დაოსდა,
სისხლი კი არა, შენს ძარღვებში დენთი მოღელავს,
გაცამტვერების ისტერიით ბალღამნამოსი...

„შენ ხარ ვენახი“ —
ბასრმტვენება, ლურჯი ცის უბნად,
გადახრუკული ბრწყინვალეების აფრის ნახევი,
მსუყე ხორაგით დაზვინული ურჩი ყმის სუფრა,
მკვეთრი სინთეზი ორლესური დაფნის და ხევის...

შენ ვენახობას ათასწლოვანს, ათას ნაჭირალს,
ფერხორცნაშლილნი ამყარებენ ძვლები მამების —
ვინაც ფესვები შენი ღობას გადაარჩინა
და ლერწი შენი ბანგმორეულ წლებს მიაწება...

...მაგრამ დღეს სხვა ხმა მოგეძალა, სხვა მზე აგვსლდა,
ხროვა ბატკნების მოუმრავლდა მშფოთავ აბრამსაც
და ათასწლოვან სასოებით ნართავ-ნაკემსი,
შემოგეფხრინა სამოსელი ორთავ ნაპრალზე...

...ფუჭ ვაზნებივით გადააწყო დღეებს უდღეურს
და მასთან ერთად ნაკვერცხლიან სასჯელს ზვარაკად
მეც მიწილადებ: ბაღს გადამწვარს,
ტყეებს უხეოს...
გრძნობებს ნასუფრალს,
ნანისქვილარს,
ნააგარაკალს...

...შეგებჩაცვინილ მძვინვარებას გაღვეს სხვა მხარე
(სხვა სამყაროში თუნდაც ჯოჯომ გაიდიდგულოს!)
„შენ ხარ ვენახი!“ და არასგზით ნავენახარი:
ნიგნი, რომელსაც აღარავინ აღარ კითხულობს...

„შენ ხარ ვენახი“ — ჩუმი ლოცვა უჭირისუფლოდ,
ზღვაჭირნახადი უკვდავების კართან მიმყოლი,
მსუყე ხორაგით დაზვინული ურჩი ყმის სუფრა:
გზა, რაც ამ ორში ერთს უცილოდ გადაიყოლებს...

„...დაიზრდებიან კიდევაცო“ — ასე ამბობენ
და ალგეთისას ადარებენ ლეკვებს უჯიშოს
და უგერგილო წარმოდგენით ნაკვებ-ნალპობნი,
მერე მოსთქვამენ — ნეტავ მამულს რისთვის უჭირსო...

გავსებ messenger-ში ათას სისულელით,
ალბათ მოგაბეზრე რომეით უკვე თავი,
იმ ტიპთ დავემსგავსე, ჟინს რომ ისრულებენ,
მერე ახალ ჟინს რომ გროშად უკვეთავენ...

წელთა მდინარებამ სული ამომწენა
(დროგის ცხენებივით დასხლტენ ქარაოცნი),
თუმცა ფიქრით ვლამობ, ისე გამოგძერწო,
შენი თავის ხილვამ შენვე გაგაოცოს...

რა ვთქვა...
ბედის ხიდი ჩემკენ ვერ იდგება
(თუმცა კალენდარზე უკვე მარტი არის)...
შენთან სიახლოვეს მკაცრად ვერიდები,
მაგრამ დისტანცია? —
სრულად მატიალებს...

ვთქვით, ვერ დავეტიო მე ჩემს სამოსელში,
შენკენ მოვიწიო ერთი-ორი ვერსით,
იქნებ შენმა სახემ, მე რომ გამოვძერწე,
ცხადში ყველა გრძნობა მოსპოს, მომილესოს?!

...გელტვი,
გეკრძალები,
ნატიფ ამო სხეულს,
როგორც ჟანგთა ხროვას გრდემლი, ძალაყინი...

...და ვთრთი ცივ სარკმელთან
ბოთლში გამომწყვდეულ
გემოგანყალბულ ტყემლის არაყივით...

აკვირება...

აკვირება:
ენება ვეშაპის,
გაცრიატება:
ძრწოლა მერყევი
სულის,
სიყრმით რომ გზნებით გგეშავენ,
გნთქავენ და მაინც ორად ვერ გხევენ...

თან სისხლი გიდულს,
თან სული გენვის,
ზოგჯერ კი „ბედად“ სხვათ ჰგვრი ზიანებს
და შენს მოძმეთა თვალეში ბენვი
ღირეზე მეტად გაღიზიანებს...

შემოჰფენია არეს კანტებად,
მარტის სურნელით — მარტი ნასვამი,
რომ არა წლების აკვირება,
დღესვე შენს თავთან წერტილს დასვამდი...

მაგრამ სიმხდალით არ ითარსები,
ანონასწორებ ელფებს, ვამპირებს
შენში, რადგან თუ ღმერთი არსებობს,
ეშმა ვერასდროს გაგინაპირებს...

აკვირებას ძრწოლით თავს უხრი
და მზერას აპყრობ ბრძოლის უტევანს...

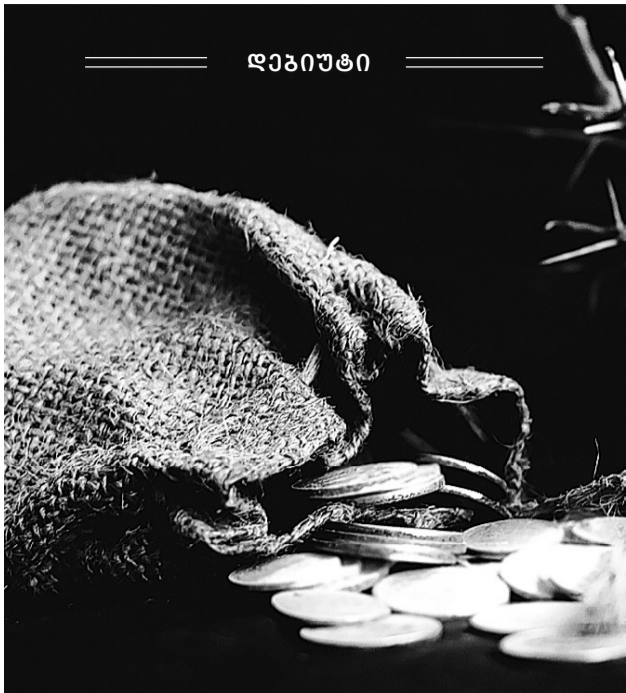
... ყველა კითხვას აქვს სწორი პასუხი,
თუ სულმაც სული არ განუტევა...

ასჯერ გაზომილს
გასაჭრელად ვერც გაიმეტებ —
ბასრ სამართებელს
ვერ დაუსვამ წარსულს უწებლად,
რათა ბოლომდის არ წაგერთვას ყველა იმედი,
რაც აქამდე სხვის გფენდა და გასულდგმულება...

რომ ის მსახვრალი —
სახვალაო
სალტე,
ისარი,
დღესვე არ გექცნენ ქვესკნელეთის „ამო“ ზარებად,
თორემ მერმისი გაითენებს სხვა დღეს ისევე
და შენს შემდგომაც არ მოიშლის გამოდარებას...

რათა ბოლომდის არ ირწმუნო, დრო ვით თარეშობს —
მზე-ლამაზმანთა სინატიფის ხუთვა-დამუსვრის,
რომ უაზროა აღმაფრენა ლტოლვის გარეშე,
თუკი ღირსებას ვერ ახადა სულმთლად ნამუსი...

...ვით „უანგარო“ სიყვარულის ჩარჩებს, კლიენტებს,
ასჯერ გაზომილს ზეცის სცხია არ რა მისხალი...
თუ გაზომვაა,
ერთხელ სცადე და ღმერთს მიენდე,
ვიდრე მონამულ სისხლს ბოლომდე გადაგისხამენ...

დაპიუტი

ალექსანდრე მიქელაძე

ერთი სეზონის ამბავი

რამდენი ყვეფას არ იშლის, უკვე ძალიან შემანუხა. სასეირნოდ მიტყუებს გარეთ, მაგრამ ჯერ ძალიან ცხელა, სახლში კი შედარებით სიგრილეა. ახლა დაფიქრდი — ისე, რამ დამარქმევინა ამ შტერი ძაღლისთვის რექსი? ყველაზე უბრალო სახელია, აი, ისეთი, ძაღლს რომ უნდა ერქვას და ჰქვია კიდევ. ბავშვობაში, ბებიასთან სოფელში ძაღლი რომ მყავდა სოფიო ერქვა. ძაღლიან სასაცილოა, მაგრამ განსხვავებული სახელი მაინც ერქვა და ყველას უყვარდა. არა, რექსიც ბევრს უყვარს, თუმცა ახლა მე თვითონ ვარ ბაბუა კაცი (რალა მიკლია) და ეს სახელი რამ დამარქმევინა ძაღლისთვის ვერ ვხვდები.

არ არის, თუ არა ურთიერთობა, ზოგჯერ სასიამოვნო, ზოგჯერ ნაძალადევი, უხერხული, საჭირო, მაგრამ მაინც ურთიერთობა. კარგი იქნებოდა, მასთან ერთად, ურთიერთპატივისცემაც ასე ძლიერ რომ ახასიათებდეს იქვე, ერთ-ერთ ჩიხთან ჩავლაც მოგვინია, ჩემს ახალგაზრდობაში ყველასთვის ნაცნობ ჩიხთან. ზოგისთვის უსიამოვნო, ზოგისთვის სასიამოვნო (მაგრამ ალბათ უფრო მეტად უსიამოვნო) ჩიხი. აქ ირჩეოდა მთანმდელელების თითქმის ყველა საქმე, ყველა არასწორი სიტყვა, ქმედება, „დანაშაული“. ყველაზე ხშირად ამ ჩიხში დასხმული ბეტონი შეღებულა განსხვავებული ჯგუფის სისხლით. ხანდახან დაჟინებით რომ ვუყურებ, თითქოს ისე ვხედავ ლაქებს, წლების შემდეგაც და თითქოს შემოდის გარჩევა, რომელი ლაქა — ვისი სისხლია, მათ შორისაა ჩემიც. ბევრს მიუღია ამ ადგილას სასიკვდილო ჭრილობა, რაც ნამდვილად არაა საამაყო. იღბლიანი კაცი ვარ, მათ რიგს არ მივეკუთვნები. რექსიც აცმაცუნებს ცხვირს, ბეტონს ყნოსავს, თითქოს ისიც იმაზე ფიქრობდეს, რაზეც მე.

დავით რჩეულიშვილი

იუდა

მეც ერთხელ მაინც ვიყავ იუდა, გამიყიდისარ ოცდაათ ვერცხლად და როცა სისხლით აივსო გუდა, შენზე წუხილიც გაფრინდა მერცხლად; ბრუტუსიც მე ვარ... არვინ იცოდა... თუ კეისარი გეგონე, განა? როდესაც სული ამოგდიოდა, მე დაგკარ ოცდამესამე დანა!

ნატვრა

იმაზე ვნატობ ღამითა, ფამი რომ დგება ძილისა: რომ გული მქონდეს უდრეკი, გამძლე ყოვლისა ჭირისა; ვერ გამიტეხოს ავ სიტყვამ ნათქვამი ავი პირისა, ვერც ამიმალლოს ქებამა, დღე რომ დადგება ღმერთისა... არ მნადდეს სხვისი სახელი, არ მშურდეს მზისა სხივისა, მთვარეც რომ ვიყო მე ბნელი, ჩრდილიც რომ ვიყო ჩრდილისა...

ანდერჰი მამისა

მამავ, ანდერძად მიბოძე წმინდა მე შენი სახელი... არა მჭირდება ქონება მრავალტანჯული, ნაქელი, ოქრო ხომ მუდამ ილევა — დღეს მთად, ხვალ დარჩა მუჭადა, შენგან დატოვილ სახელს კი ვერად დავხარჯავ ფუჭადა. ვერ გავცემ, ვერ დავარიგებ, ვერ წამგლეჯს ქარი ძლიერი, უკაცურ უდაბნოშიაც გავძლები მწყურვალ-მშვიერი.

არა, აშკარად რალაცას აპირებს... — ეს გავიგე თუ არა თავში, რაფიდან სწრაფად ჩამოხტა, დაავლო პირი მაგიდის კიდეში ორ სურათს და გაიქცა მეორე ოთახში. როგორ გინდა ახლა შტერი ძაღლი არ დაუძახო?! გამოვგლიჯე პირიდან ფოტოები. რა თქმა უნდა, აღარაფრად ვარგოდა, უბრალოდ, რომ არ ეჭამა და არ მომკვდარიყო, მომიწია ცოტახნით მასთან ჯიკაობა. გადმოვიღე ძველი ბრაზილიური ქუჩის სიმღერების ფირფიტა ვინილიდან, რომლის ხმაც კარგ, მზიან ამინდებში სულ გამოდის ჩემი სახლის ფანჯრიდან. მოვაბი საყელურს თოკი და გარეთ გავიყვანე. სანამ კიბეებს ჩამოვივლით უკვე გაქცევას ცდილობს, ძლივძლივობით ვიჭერ. გრიბოდოვზე გამოვდივარ, ქუჩის მეორე მხარეს, არკიდან, ჩემი მეზობელი გელა უსიტყვოდ მინევს ხელს, მერე ფესტიკულაციით ასანთზე მეკითხება, თან თუ მაქვს, სიგარეტი უკვე მომარჯვებული ჰქონია ტუჩებში. უარის შემდეგ ისევე ხელი ამიწია, არაუშავსო, მაგრამ რექსი არ გვაცდის გამოსაუბრებას, ჭავჭავაძისკენ იქაჩება, ამჯერად უფრო ძლიერად. ჭავჭავაძეზე რექსის ყველა ხილ-ბოსტნეულის გამყიდველი იცნობს. გზად მივარდება ხოლმე, ყველას ჩამოუვლის მოსაფერებლად. ისინიც ეფერებიან, ეთამაშებიან, მეტი რა აქვთ საქმე, როცა კლიენტი არ ჰყავთ?! თან ჩემზე ასაკში არიან და თავს ირთობენ ხოლმე. მეც გამომელაპარაკებიან, ათას სისულელეს მეტყვიან, უბნის ჭორებს, საინფორმაციო გამოშვების ამბებს — არადა, მათთან ლაპარაკი დიდად არ მიყვარს. ვცდილობ, მალევე დაუხსლტე ხოლმე, მაგრამ არ გამოდის, თბილისია, და მით უმეტეს, რომ ძველი თბილისი. ეს ქალაქი კი მეტი არაფერი

ძლივს გამოვაცალე იმ ადგილს, არსენადან რინის ქუჩისკენ უნდა ავუხვიოთ. ეს აღმართი და ეს კუთხე... რთულია, ყოველი რექსის გასეირნებაზე ამ ადგილს უყურო და ერთი და იგივე გაიხსენო. ზაფხულის ერთ დღეს, თბილ, თქემ წვიმაში, ამ კუთხეში ვიდექი იმ გოგოსთან ერთად, რომელიც ძალიან მიყვარდა. სათქმელია, რომ მასაც ძალიან უყვარდა. ქუჩის ლამპიონის ქვეშ, ვიცოდით, რამდენიმე თვე ველარ ვნახავდით და ცოტახნით უნდა გამოვმშვიდობებოდით ერთმანეთს. რთული იყო, მაგრამ მაშინ მითხრა, ეს სეზონი რომ დამთავრდება, მერე რამდენიც არ უნდა გამოიცვალოს, ყოველთვის შენს გვერდით ვიქნებიო. პირობა სანახევროდ შეასრულა, წლების შემდეგ ვიქორწინეთ. იმ ნათქვამიდან მოყოლებული წელიწადის ყველა სეზონი ჩემს გვერდით იყო, მაგრამ ცხოვრება ზედმეტად მტკივნეული და უსამართლო რამეა. დღეს სახლში მარტო მე და რექსი ვცხოვრობთ ამ გოგოს ფოტოებთან ერთად, რომლიდანაც ყველა ჩემი გადაღებულია. ნეტავ როდის განვითარდება კაცობრიობა იმ დონემდე, რომ ყველაფრის წამალი არსებობდეს, რომ არანაირმა დაავადებამ აღარ ანერვიულოს ადამიანი. ვუყურებ რინის ქუჩის კუთხეს, ლამპიონის ქვეშ სილუეტებს ვხედავ. რთულია, მაგრამ მინდა, რომ ვუყურო. ეჰ, იმ დროს... რექსი ისევე ქუჩისკენ მექაჩება. ოდნავ ზემოთ თუთის ხე დგას. ხე, რომელიც ყველა ჩემი ისტორიის მომსწრეა. ნაყოფის სუნი დგას ქუჩაში. შავი თუთა ძირს ჩამოცვნილა და ქუჩის ნაწილი შავ ფერად შეუღებავს. ზაფხული დამდგარა...

ლიტერატურული გაზეთი
საქართველოს კულტურის,
სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საქართველოს მხარეთმცოდნეობის ინსტიტუტი
რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ქურნალისტი თამარ ჟურული
მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com
ISSN 2346-7940
9 772346 794004